

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ-СОФИЯ
ФАКУЛТЕТ ПО ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ
„ПРОФ. Д-Р ЦЕКОМИР ВОДЕНИЧАРОВ, ДМН“

СПРАВОЧНИК

ЗА ПРИЕМ НА СТУДЕНТИ
ВЪВ ФАКУЛТЕТ ПО ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ
„ПРОФ. Д-Р ЦЕКОМИР ВОДЕНИЧАРОВ, ДМН“
ЗА УЧЕБНАТА 2026/2027 г.

София 1527, ул. „Бяло море“ № 8, ет. 5
УМБАЛ „Царица Йоанна - ИСУЛ“;
тел. +359 2 9432/ 304; 292; 216; 372; 205, e-mail: fph@fz.mu-sofia.bg
Декан: проф. Александрина Воденичарова, дм

Факултет по обществено здраве „Проф. д-р Цекомир Воденичаров, дмн“ при Медицински университет-София провежда обучение по различни специалности.

Студентите изпълнили задълженията си по учебния план получават диплома за завършено висше образование на образователно-квалификационна степен (ОКС):

- „Бакалавър“ - редовна форма на обучение по специалности: „Медицинска сестра“, „Акушерка“, „Лекарски асистент“ и „Кинезитерапия“
- „Бакалавър“ - редовна и задочна форма на обучение по специалности: „Управление на здравните грижи“ и „Обществено здраве и здравен мениджмънт“
- „Магистър“ - задочна форма на обучение по специалности: „Обществено здраве и здравен мениджмънт“, „Стратегически мениджмънт на фармацевтичната дейност“, „Управление на клинични изпитвания“, „Трудова медицина и работоспособност“, „Управление на здравните грижи“, **нова магистратура**: „Диетология и мениджмънт на храненето“.
- „Магистър“* (по чл. 42, ал. 1, т.1 буква «а» от ЗВО и Решения на АС на МУ-София от 01.07.2014г. и 11.02.2016г.) - редовна форма на обучение по специалности: „Медицинска рехабилитация и балнеология“ и „Естетични грижи“.
- „Магистър“ - дистанционна форма на обучение по специалностите: „Обществено здраве и здравен мениджмънт“, „Трудова медицина и работоспособност“ и „Стратегически мениджмънт на фармацевтичната дейност“.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. Общи положения и условия за кандидатстване	стр. 2
II. Документи за кандидатстване	стр. 4
Специалности на ОКС „бакалавър“	
III. „Медицинска сестра“ и „Акушерка“	стр. 6
IV. „Лекарски асистент“ и „Кинезитерапия“	стр. 7
V. „Обществено здраве и здравен мениджмънт“	стр. 9
VI. „Управление на здравните грижи“	стр. 10
Специалности на ОКС „магистър“	
VII. „Обществено здраве и здравен мениджмънт“	стр. 11
VIII. „Стратегически мениджмънт на фармацевтичната дейност“	стр. 12
IX. „Трудова медицина и работоспособност“	стр. 13
X. „Управление на здравните грижи“	стр. 14
НОВА МАГИСТРАТУРА:	
XI. „Диетология и мениджмънт на храненето“	стр. 15
XII. „Управление на клинични изпитвания“	стр. 18
Специалности на ОКС „магистър“*по чл. 42 от ЗВО	
XIII. „Медицинска рехабилитация и балнеология“	стр. 18
XIV. „Естетични грижи“	стр. 19
XV. Записване на новоприетите студенти	стр. 20
XVI. Приложения	стр. 21
XVII. Процедура за кандидат-студенти, завършили средно или висше образование в чужбина	стр. 32
XVIII. График и приемни изпити за обучение на английски език	стр. 33

ПРАВИЛНИК

ЗА ПРИЕМ НА СТУДЕНТИ ЗА УЧЕБНАТА 2026/2027 г. ВЪВ ФАКУЛТЕТ ПО ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ „ПРОФ. Д-Р ЦЕКОМИР ВОДЕНИЧАРОВ, ДМН“ ПРИ МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ-СОФИЯ

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ И УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

Чл.1 Приемът на студенти във Факултета по обществено здраве „Проф. д-р Цекомир Воденичаров, дмн“ (ФОЗ) при Медицински университет-София се извършва в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, по две професионални направления - **7.4. Обществено здраве и 7.5. Здравни грижи**, на основание Наредбата за държавните изисквания за прием на студенти на Министерството на образованието и науката, и съгласно изискванията на настоящия Правилник.

Чл.2 ФОЗ при МУ-София ще се съобрази с всички промени, произтичащи от нормативни актове, влезли в сила след издаването на настоящия Справочник.

Чл.3 (1) Броят на местата за прием на студенти във Факултета по обществено здраве при Медицински университет-София се утвърждава с Решение на Министерски съвет.

(2) Класирането за специалностите във ФОЗ се извършва **по първата желана специалност, посочена в заявлението от кандидата, по форма на обучение и по низходящ бал.**

Чл. 4 СПЕЦИАЛНОСТИ НА ОКС „БАКАЛАВЪР“:

(1) За „Медицинска сестра“, „Акушерка“, „Лекарски асистент“ и „Кинезитерапия“, редовна форма на обучение, се приемат лица след завършено средно образование.

(2) За „Обществено здраве и здравен мениджмънт“, редовна и задочна форма на обучение, се приемат лица след завършено средно образование.

(3) За „Управление на здравните грижи“, редовна и задочна форма на обучение, се приемат лица, които вече имат **придобита специалност** от професионално направление „Здравни грижи“ на степен **“специалист по...”** или **„професионален бакалавър“** от медицински колеж.

Чл.5 СПЕЦИАЛНОСТИ НА ОКС „МАГИСТЪР“:

(1) За „Обществено здраве и здравен мениджмънт“, „Трудова медицина и работоспособност“, „Стратегически мениджмънт на фармацевтичната дейност“, задочна форма на обучение, се приемат лица с диплома за завършена степен „бакалавър“ (за държавна поръчка) или „магистър“ (за платено обучение).

(2) За „Управление на здравните грижи“, задочна форма на обучение, се приемат лица, които имат:

– завършено висше образование „бакалавър“ по специалности: „Управление на здравните грижи“, „Акушерка“, „Медицинска сестра“ или „Лекарски асистент“.

или

– с придобита специалност от професионално направление „Здравни грижи“ на степен „специалист по...“ и една от специалностите на степен „бакалавър“: „социални дейности“, „социална педагогика“, „социален мениджмънт“ или „здравен мениджмънт“.

(3) За **новата специалност**: „Диетология и мениджмънт на храненето“, задочна форма, (платена форма на обучение), се приемат лица с диплома за завършена степен „магистър“ от професионални направления 7.1. „Медицина“, 7.2. „Дентална медицина“, 7.3. „Фармация“, 7.4. „Обществено здраве“ или от област на висше образование 4. Природни науки, по професионални направления 4.3. „Биологически науки“ или 5.11. „Биотехнологии“.

(4) За специалност „Управление на клинични изпитвания“, задочна форма, (платена форма на обучение), се приемат лица с диплома за завършена степен „магистър“, без ограничение от придобитата специалност.

(5) За специалностите „Обществено здраве и здравен мениджмънт“, „Стратегически мениджмънт на фармацевтичната дейност“ и „Трудова медицина и работоспособност“ в дистанционна форма, платено обучение, се приемат лица с диплома за завършена степен „магистър“.

Чл.6. СПЕЦИАЛНОСТИ НА ОКС „МАГИСТЪР“* на основание чл. 42, ал. 1, т.1 буква «а» от ЗВО и Решения на АС на МУ-София от 01.07.2014г. и 11.02.2016г., редовна форма на обучение:

(1) За „Медицинска рехабилитация и балнеология“ се приемат лица с диплома за „професионален бакалавър“, „рехабилитатор“ от медицински колеж.

(2) За „Естетични грижи“ се приемат лица с диплома за „професионален бакалавър“, „медицинска козметика“ от медицински колеж.

Чл.7 За обучение във Факултета по обществено здраве могат да кандидатстват и лица, които са:

- чужденци, постоянно пребиваващи в страната;
- имат двойно гражданство (едното, от които е българско), постоянно пребиваващи в страната;
- не изтърпяват присъди към началото на учебната година;
- правоимащи по чл. 68, ал. 3, от ЗВО;
- студенти по „Управление на здравните грижи“, „Обществено здраве и здравен мениджмънт“, „Медицинска сестра“, „Акушерка“, „Лекарски асистент“, „Кинезитерапия“, в други висши медицински училища в страната и желаят прехвърляне;
- студенти, които кандидатстват за възстановяване на студентски права.

II. ДОКУМЕНТИ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

Чл.8 Кандидат-студентите подават **онлайн чрез регистрацията в системата за кандидатстване** (или на място) следните документи:

1. Заявление и Декларация – формулярите се попълват, сканират се и се качват в системата.

2. Дипломи за кандидатстване – сканират се и се качват в системата **ВСИЧКИ** страници на дипломата и приложенията към нея **в pdf формат**. (При подаване на документи на място се носят оригиналните дипломи, които след сверяване се връщат.)

Какви дипломи са необходими за кандидатстване?

Специалности на ОКС „Бакалавър“:

- За „Медицинска сестра“, „Акушерка“, „Кинезитерапия“, „Лекарски асистент“ и „Обществено здраве и здравен мениджмънт“: **диплома за завършено средно образование;**

*При наличие на дипломи за средно образование с два гимназиални етапа (до 10 клас и последващ до 12 клас) – сканират се **ВСИЧКИ** страници на дипломите и приложенията към тях **в pdf формат**.*

- За „Управление на здравните грижи“: **диплома за завършено полувисше медицинско образование** или **диплома за завършено образование „специалист по...“;**

Специалности на ОКС „Магистър“:

За магистърските програми се сканират/представят освен диплома за завършена ОКС „бакалавър“ или „магистър“, така и диплома за средно образование.

- За „Обществено здраве и здравен мениджмънт“, „Стратегически мениджмънт на фармацевтичната дейност“ и „Трудова медицина и работоспособност“:

* Кандидати **за държавна поръчка** - диплома за завършено висше образование „бакалавър“ и диплома за средно образование;

* Кандидати **за платено обучение** - диплома за завършено висше образование „магистър“ и диплома за средно образование;

- За „Управление на здравните грижи“:
• диплома за завършена степен „бакалавър“ по специалност „Управление на здравните грижи“, „Акушерка“ или „Медицинска сестра“

или

• диплома за придобита специалност от професионално направление „Здравни грижи“ на ОКС „професионален бакалавър по...“, както и дипломата на ОКС „бакалавър“ по една от специалностите: „социални дейности“, „социална педагогика“, „социален мениджмънт“ или „здравен мениджмънт“.

- За „Управление на клинични изпитвания“ и „Диетология и мениджмънт на храненето“, „магистър“ - диплома за завършено висше образование „магистър“ и диплома за средно образование.

- За „Естетични грижи“ и „Медицинска рехабилитация и балнеология“ - диплома за завършен „професионален бакалавър“ по специалност „медицинска козметика“ или „рехабилитатор“;

3. Платежно нареждане за внесена такса по сметката на Факултета по обществено здраве „Проф. д-р Цекомир Воденичаров, дмн“.

Документът е задължителен в комплекта за кандидатстване, в него се вписват трите имена на кандидат-студента и специалността, за която се кандидатства.

Банкова сметка:

BG47BPBI79403163982101, BIC: BPBIBGSF

3.1. Таксите за кандидатстване и за обучение се определят ежегодно с Решение на Министерски съвет. Публикуват се на електронните страници в раздел „Учебни такси“.

Моля, информирайте се предварително за точния размер на сумата, необходима за кандидатстване в желаната специалност.

Не внасяйте такси, без да сте сигурни в техния размер!

Внесени такси за кандидатстудентски изпити не се връщат!

3.2. От такса за кандидатстване и обучение съгласно чл. 95, ал. 7 (т. 1, 2, 3 и 4) и ал. 8 от ЗВО се освобождават лица, които са с трайни увреждания и намалена работоспособност 70 и над 70 на сто; кръгли сираци; военноинвалиди и военнопострадали; лица, които към момента на навършване на пълнолетие са с предприета мярка за закрила по реда на Закона за закрила на детето – настаняване в приемно семейство, социална услуга от резидентен тип или специализирана институция.

Полусираците заплащат 50% от определената такса за кандидатстване. **Лицата от посочените категории представят актуалните си документи в момента на кандидатстване.**

3.3. Лица по чл. 68, ал. 3 (т. 1, 2, 3, 4, 5 и 6) от ЗВО, успешно участвали в конкурсните изпити, се състезават помежду си за определен брой места и се класират при облекчени условия и по ред, определен с Правилника на МУ-София.

Кандидат-студентите от посочените категории предоставят оригинали на актуалните си документи за сверяване и ксерокопия от тях - смъртен акт и удостоверение за наследници; актуално експертно решение на ТЕЛК (с печат за влязло в сила решение), актове за раждане на деца и др.

3.4. Документи по чл. 68, ал. 3 от ЗВО, които не са подадени като приложение към заявлението за кандидатстване, не могат да бъдат представени допълнително и не се признават на по-късен етап!

Чл. 9 (1) При класирането по специалности лицата по чл. 68, ал. 3, (т. 1, 2, 3, 4, 5 и 6) от ЗВО се състезават помежду си за **определен брой места:**

- **За „бакалавър“:** „Медицинска сестра“ – 5, „Акушерка“ - 2, „Лекарски асистент“ – 2; „Кинезитерапия“ – 1, „Обществено здраве и здравен мениджмънт“, редовно обучение – 1 и задочно обучение – 1; „Управление на здравните грижи“, редовно обучение - 1, задочно обучение – 1.

- **За „магистър“:** „Обществено здраве и здравен мениджмънт“, „Трудова медицина и работоспособност“, „Стратегически мениджмънт на фармацевтичната дейност“ и „Управление на здравните грижи“ – по 1 място за всяка специалност.

4. Желаетите да възстановят студентските права е необходимо да представят уверение от съответното висше училище;

Чл.10 (1) **Процедура за кандидат-студенти, завършили средно или висше образование в чужбина** в съответствие със Закона за висшето образование (ЗВО) и Наредбата за държавните изисквания за приемане на студенти във висшите училища на Република България. (виж на *стр.32*)

(2) Съгласно процедурните правила на РУО София-град срокът за изготвяне на документите е един месец.

Чл.11 При успешното подаване на документите всеки кандидат-студент получава своя персонален **входящ №, място, дата и час за явяване на изпит.**

Чл.12 Важно при подаване на документи онлайн!

Успешната Ви регистрация в системата **НЕ ОЗНАЧАВА, че сте одобрен за изпит или за класиране.** След като изпратите Вашите документи, те ще бъдат разгледани и одобрени от експерт.

Едва когато получите на електронната си поща входящ номер, тогава регистрацията Ви е напълно завършена.

**Ако до два дни, след като сте изпратили документите си, не получите входящ номер, моля да се свържете с нас на посочените в сайта телефони за контакт.*

Документи се подават онлайн, чрез регистрация в системата за кандидатстване.

	За специалности на ОКС „бакалавър“:	За специалности на ОКС „магистър“ (след бакалавър) - държавна поръчка:	За специалности на ОКС „магистър“ (след магистър) - платено обучение:
Подаване на документи: от 9,00 до 16,00ч. (без събота и неделя)	от 15.06.2026г. до 03.07.2026г.	от 15.06.2026г. до 07.07.2026г.	от 15.06.2026г. до 07.07.2026г.
Резултати:	09.07.2026г.	15.07.2026г.	15.07.2026г.
Класиране:	10.07.2026г.	16.07.2026г.	21.07.2026г.
Записване на новоприети студенти: от 9.00 до 16.00ч. (без събота и неделя)	13-17.07.2026г.	17 и 20.07.2026г.	22-24.07.2026г.

На място документи за кандидатстване ще се приемат на територията на УМБАЛ „Царица Йоанна-ИСУЛ“, ул. „Бяло море“ № 8, (вдясно от централния вход на болницата, в двора на Аулата).
За връзка: 02/9432 вътр.: 304, 292, 267, 205, 372, 216

III. СПЕЦИАЛНОСТИ „МЕДИЦИНСКА СЕСТРА“ И „АКУШЕРКА“

1. По специалността „Медицинска сестра“ студентите изучават общи и специални сестрински грижи, медико-биологични и клинични дисциплини и хуманитарни науки - медицинска психология, етика, социология, здравно законодателство и др.

Обучението се провежда само в редовна форма с продължителност 4 години, 8 семестъра - 240 кредита, съгласно съвременни учебни планове и програми, отговарящи на единните държавни изисквания и европейските стандарти.

Завършилите специалността могат да практикуват при условията на болничната помощ и извън болничните заведения самостоятелно или в екип. Те намират успешна реализация в страната и чужбина.

2. По специалността „Акушерка“ студентите се обучават по съвременен учебен план, който включва общомедицински, клинични, специални и хуманитарни дисциплини. Основна задача на обучението е формирането на знания, навици и умения в областта на първичната профилактика, общите и специалните акушерски грижи за бременните, раждащите, родилките и новородените, за жените с гинекологични заболявания, семейното планиране и др.

Обучението се провежда само в редовна форма с продължителност 4 години, 8 семестъра - 240 кредита.

Завършилите акушерки могат да работят в държавните, общинските и частните здравни заведения. В условията на преход от държавно здравеопазване към здравно-осигурителна система общественят престиж на професията непрекъснато се повишава.

КАНДИДАТСТВАНЕ

Чл.13 За специалностите „Медицинска сестра“ и „Акушерка“ се кандидатства с диплома за средно образование и полагане на устен изпит.

СЪСТЕЗАТЕЛЕН ИЗПИТ

Чл.14 Кандидат-студентите полагат устен изпит на тема: „Здравна информираност и мотивация за избор на професията медицинска сестра/акушерка“.

Устният изпит се провежда по график на **06, 07 и 08.07.2026г. от 9:00 ч.**

ОЦЕНКА НА УСТНИЯ ИЗПИТ

Чл.15 (1) Тримата членове на комисията оценяват кандидат-студентите независимо един от друг с точност до 0,25, водейки собствен протокол.

(2) Крайната оценка се оформя като средна аритметична от оценките на тримата членове на изпитната комисия.

БАЛООБРАЗУВАНЕ И КЛАСИРАНЕ

Чл.16 (1) Окончателният бал се образува като сбор от **оценката по български език** от ДЗИ (или оценката по български език от дипломата за средно образование) + **удвоената оценка от устния изпит.**

Максимален бал 18.

(2) Получилите слаба оценка на устния изпит не участват в класирането.

(3) Класирането се извършва по първата желана специалност, посочена в заявлението и по низходящ бал.

Чл. 17. При класирането кандидат-студентите **по чл. 68, ал. 3, (т. 1, 2, 3, 4, 5 и 6) от ЗВО** се състезават помежду си за: 5 места за „Медицинска сестра“ и 2 места за „Акушерка“.

ЛИТЕРАТУРА ЗА ПОДГОТОВКА

След успешната си регистрация, всеки кандидат-студент получава на електронната си поща линк с материали за подготовка за изпита.

IV. СПЕЦИАЛНОСТИ „ЛЕКАРСКИ АСИСТЕНТ“ И „КИНЕЗИТЕРАПИЯ“

1. Специалност „Лекарски асистент“ е сравнително нова медицинска професия, приемник и наследник на професията „фелдшер“.

Обучението се провежда само в редовна форма с продължителност 4 години, 8 семестъра, 240 кредита. В процеса на обучение се формират определени компетенции за самостоятелна профилактика, диагностика и лечение на заболявания при отсъствие на лекар.

Студентите завършили тази специалност могат да се реализират в Спешна помощ, в местата за лишаване от свобода, МВР, Пожарна и аварийна безопасност, в отдалечени малки населени места и райони при недостиг на лекари, в училища и детски градини.

2. Специалност „Кинезитерапия“ включва основополагащи медико-биологични и специални дисциплини.

Обучението се провежда в редовна форма с продължителност 4 години, 8 семестъра, 240 кредита. Практическата подготовка се осъществява чрез учебно-клинична практика, лятна стажантска клинична практика и преддипломен стаж. В компетенциите им е заложено разработването и провеждането на кинезитерапевтични програми за клинично диагностицирани от лекар заболявания.

КАНДИДАТСТВАНЕ

Чл.18 За специалностите „Лекарски асистент“ и „Кинезитерапия“ се кандидатства с оценката по български език и удвоената оценка по биология* (В чл.20 е описан подробно начинът на образуване на състезателния бал).

СЪСТЕЗАТЕЛЕН ИЗПИТ

Чл.19 (1) Тестът по биология е предназначен за кандидат-студенти, които са посочили в заявлението си, че ще се явят на писмен изпит и ще ползват получената оценка за формиране на техния бал.

(2) **Тестът по биология** е на **06.07.2026 г. от 09:00 ч.**, с продължителност 60 мин.

(3) За писмения изпит **кандидат-студентът е длъжен:**

- Да носи документ за самоличност (лична карта) и картонче с генериран входящ номер за допускане на писмен изпит.
- Да заеме мястото си в залата от 8:00 до 8:30 ч.
- Да се използва химикалка, пишешца със син цвят.

БАЛООБРАЗУВАНЕ

Чл.20 (1) Окончателният бал се образува от **оценката по български език** от ДЗИ (или оценката по български език от дипломата за средно образование) + **удвоената оценка по биология***.

(2) **ВАРИАНТИ НА ОБРАЗУВАНЕ НА СЪСТЕЗАТЕЛЕН БАЛ**
Кандидат-студентите избират **коя оценка по биология*** ще посочат в заявлението си, за да се образува състезателният им бал от трите варианта, изброени по-долу:

А) Оценката от ДЗИ по биология, умножена по коефициент 1,5 (Максимален бал 24);

Б) Оценката от явяване на писмен изпит - тест по биология - умножена по коефициент 1,5 (Максимален бал 24);

В) Кандидатстване по документи - без явяване на изпит – избира се оценката по биология* от дипломата за средно образование. (Максимален бал 18).

****ВАЖНО за този вариант!*** Ако сте избрали да кандидатствате без изпит, имайте предвид, че максималният Ви бал ще бъде по-нисък – 18.

Ако Вашата диплома е със завършен първи и втори гимназиален етап, посочете **оценката си по биология* от дипломата за завършен първи гимназиален етап – до 10 клас**, за да се образува бала.

Вашата такса за кандидатстване е в половин размер - само за обработка на документи.

КЛАСИРАНЕ

(1) Класирането се извършва по първата желана специалност, посочена в заявлението и по низходящ бал.

(2) Получилите слаба оценка не участват в класирането.

Чл. 21. При класирането кандидат-студентите по чл. 68, ал. 3, (т. 1, 2, 3, 4, 5 и 6) от ЗВО се състезават помежду си за 2 места за „Лекарски асистент“ и 1 място за „Кинезитерапия“.

ЛИТЕРАТУРА ЗА ПОДГОТОВКА

Примерен тест по биология, конспект и литература за подготовка - виж Приложение № 2

Указания и начин на попълване на фиша – виж Приложения № 3 и 4

V. СПЕЦИАЛНОСТ “ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ И ЗДРАВЕН МЕНИДЖМЪНТ“, „БАКАЛАВЪР“

Специалност „Обществено здраве и здравен мениджмънт“ предлага обучение с интердисциплинарен характер и осигурява възможност на студентите да придобият обща и специализирана подготовка по здравни, медицински, икономически, управленски и социално-поведенчески науки.

Обучението е в редовна или задочна форма 4 години, 8 семестъра, 240 кредита.

Бакалавърската програма дава възможност на студентите след втори курс да изберат профилиране в едно от следните направления: „Здравна администрация“, „Търговски представител в здравеопазването“ или „Инспектор по трудова медицина“.

С придобитите знания и умения в направление „Здравен администратор“ завършилите студенти могат успешно да се реализират като:

-администратори в структурите на здравеопазването и здравноосигурителната система; в лечебните заведения за болнична и извънболнична помощ; в правителствени и неправителствени организации на национално и международно ниво;

-експерти в други ведомства и институции, имащи отношение към общественото здраве (Министерство на околната среда, Министерство на труда и социалната политика, Министерство на земеделието и горите, Министерство на образованието и науката, масмедииите и др.);

Студентите в направление „Търговски представител в здравеопазването“ получават възможност за професионална реализация във фармацевтични компании; компании за търговия на медицински изделия и за хранителни добавки; складове за търговия на едро с лекарства и медицински изделия и др.

Студентите в направление „Инспектор по трудова медицина“ могат да намерят своята професионална реализация в мениджърските екипи по здраве и безопасност при работа на фирми, ведомства, организации; в административните структури на националната система на здравеопазване; в Службите по трудова медицина; в лечебни и здравни заведения, като лица отговорни за управлението и организацията на трудово медицинското обслужване; в правителствени и неправителствени организации на национално и международно ниво; във ведомства и институции отговорни за професионалното здраве и др.

КАНДИДАТСТВАНЕ И БАЛООБРАЗУВАНЕ

Чл.22 (1) За специалност „Обществено здраве и здравен мениджмънт“ се кандидатства по документи, с диплома за средно образование.

Балът се образува от **оценката по български език** от ДЗИ (или оценката по български език от дипломата за средно образование) + **удвоената оценка от общия успех от дипломата за средно образование**. Максимален бал 18.

(2) Класирането се извършва съответно на посочената в заявлението за кандидатстване форма на обучение - редовна или задочна и по низходящ бал.

Чл. 23 При класирането кандидат-студентите по **чл. 68, ал. 3, (т. 1, 2, 3, 4, 5 и 6) от ЗВО** се състезават помежду си за 1 място за редовно и 1 място за задочно обучение.

VI. СПЕЦИАЛНОСТ „УПРАВЛЕНИЕ НА ЗДРАВНИТЕ ГРИЖИ“, „БАКАЛАВЪР“

Специалност „Управление на здравните грижи“ подготвя ръководители на здравните грижи и преподаватели по практика. Те трябва да притежават знания и умения, които им позволяват да планират и въвеждат квалифицирани здравни грижи във всички области на медицинската практика и да осъществяват адаптиране на здравните дейности към здравните потребности на населението.

Обучението е с продължителност **5 семестъра (2,5 години)** за редовно обучение и **6 семестъра (3 години)**, за задочно обучение, 160 кредита. Бакалаврите от специалността „Управление на здравните грижи“ могат да се реализират като:

- Ръководители на здравни грижи в лечебни заведения, които оказват болнична и извънболнична помощ (като старша и главна медицинска сестра, старша и главна акушерка, старши рехабилитатор, старши лаборант и др.);

- Завеждащ сектори в административни звена на здравеопазването на общините, районните здравни инспекции, Националната и регионалните здравни каси, застрахователни дружества и др.

- Като ръководители на частни здравни структури за здравни грижи: профилактични, за промоция на здравето, за семейно планиране и др., преподаватели по практика в медицински колежи (в съответствие със своята базова квалификация).

СЪСТЕЗАТЕЛНИ ИЗПИТИ

Чл.24 Кандидат-студентите полагат писмен изпит - **тест по социална медицина и здравен мениджмънт и последващ устен изпит.**

- (1) Тестът по социална медицина и здравен мениджмънт ще се проведе на **06.07.2026 г. от 11:30 ч.** с продължителност 60 мин.
- (2) Устен изпит - задача за 30 мин. (15 мин. за записване на верния отговор и 15 мин. за представяне на отговора пред изпитна комисия). Изпитът се провежда на **07.07.2026 г. от 10:00 ч.**

Чл.25 За писмения изпит кандидат-студентът е длъжен:

- Да носи документ за самоличност (лична карта) и входящ номер за допускане до писмен изпит.
- Да заеме мястото си в залата от **10:30 до 11:00 ч.**
- Да се използва химикалка, пишеша със син цвят.

ПРОВЕРКА И ОЦЕНКА НА ТЕСТА

Чл.26 Тестът по Социална медицина и здравен мениджмънт съдържа 40 въпроса. Всеки правилен отговор осигурява определен брой точки. Приравняването на точките към шестобалната система се извършва по критерии, които се определят и обявяват в деня на изпита. Получилите слаба оценка на теста не се допускат до устен изпит и не участват в класирането. Резултатите от теста не подлежат на преразглеждане и преоценяване.

Примерен тест за изпит, указания и начин на попълване на изпитния фиш виж в Приложения № 1, № 3 и № 4.

ОЦЕНКА НА УСТНИЯ ИЗПИТ

Чл.27 До устен изпит се допускат всички кандидат-студенти с оценка от теста, различна от „слаб“ 2,00. Устният изпит се полага пред комисия от трима хабилитирани преподаватели.

БАЛООБРАЗУВАНЕ И КЛАСИРАНЕ

Чл.28 Класирането се извършва съответно на посочената в заявлението за кандидатстване форма на обучение - редовна или задочна и по низходящ бал. В крайното класиране участват само допуснатите и явили се на устен изпит кандидат-студенти. Окончателният бал се образува като сбор от оценката от теста и оценката от устния изпит. Максимален бал 12.

Чл.29 При класирането кандидат-студентите по **чл. 68, ал. 3, (т. 1, 2, 3, 4, 5 и 6) от ЗВО** се състезават помежду си за 1 място за редовно и 1 място за задочно обучение.

ЛИТЕРАТУРА ЗА ПОДГОТОВКА

След успешната си регистрация всеки кандидат-студент получава на електронната си поща линк с материали за подготовка за изпитите.

VII. СПЕЦИАЛНОСТ „ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ И ЗДРАВЕН МЕНИДЖМЪНТ“, „МАГИСТЪР“

Специалността „Обществено здраве и здравен мениджмънт“ на ОКС „магистър“ предлага обучение за:

1. Лица, които имат диплома за степен „бакалавър“ - със среден успех от дипломата, не по-нисък от „добър“, без ограничение от вида на завършената преди това специалност. Обучението е задочно, по държавна поръчка, продължителност **2 семестъра (1 година), 60 кредита.**
2. Лица, които имат диплома за степен „магистър“, без ограничение от вида на завършената преди това специалност. Обучението е задочно или дистанционно, в платена форма, с продължителност **2 семестъра (1 година), 60 кредита.**

Осигурява се възможност на студентите да придобият обща и специализирана подготовка по социална медицина, епидемиология, здравна политика и мениджмънт, икономика на здравеопазването, здравно законодателство и др.

Завършилите студенти могат да изпълняват организационно-управленски, комуникативни, икономически, контролни и изследователски функции. Придобитите знания и умения в сферата на здравния мениджмънт гарантират на завършилите студенти успешна професионална реализация като мениджъри, консултанти и експерти в управленските структури на здравеопазването; в лечебните заведения, в правителствени и неправителствени организации на национално и международно ниво; преподаватели и сътрудници във висши медицински училища и научни организации, мениджъри в други ведомства и институции, имащи отношение към общественото здраве (Министерство на околната среда, Министерство на труда и социалната политика, Министерство на земеделието и горите, Министерство на образованието и науката, и др.);

СЪСТЕЗАТЕЛЕН ИЗПИТ

Чл.30 Кандидат-студентите полагат устен изпит - събеседване на тема: **„Проблеми и приоритети на общественото здраве в условията на здравна реформа“** пред изпитна комисия от трима хабилитирани преподаватели, по график на **09, 10 и 13.07.2026г.**

БАЛООБРАЗУВАНЕ И КЛАСИРАНЕ

Чл.31 Състезателният бал се образува от удвоената оценка от устния изпит. Максимален бал 12.

Получилите слаба оценка на устния изпит не участват в класирането.

Чл. 32 При класирането кандидат-студенти **по чл. 68, ал. 3 (т. 1, 2, 3, 4, 5 и 6) от ЗВО** се състезават помежду си за 1 място по държавна поръчка „магистър“ след „бакалавър“.

ЛИТЕРАТУРА ЗА ПОДГОТОВКА

1. *Воденичаров, Ц. 10-те принципа на медика и мениджъра, С., 2010*
2. *Воденичаров, Ц., В. Борисов, Феноменът обществено здраве в променящата се свят, С., 2017*

VIII. СПЕЦИАЛНОСТ „СТРАТЕГИЧЕСКИ МЕНИДЖМЪНТ НА ФАРМАЦЕВТИЧНАТА ДЕЙНОСТ“, „МАГИСТЪР“

Специалността „Стратегически мениджмънт на фармацевтичната дейност“ на ОКС „магистър“ предлага възможност за разширяване на познанията в сферата на фармацевтичния сектор.

За тази специалност могат да кандидатстват:

1. Лица, които имат диплома за степен „бакалавър“ - със среден успех от дипломата, не по-нисък от „добър“, без ограничение от вида на завършената преди това специалност. Обучението е задочно, по държавна поръчка, с продължителност **2 семестъра (1 година), 60 кредита.**
2. Лица, които имат диплома за степен „магистър“, без ограничение от вида на завършената преди това специалност. Обучението е задочно или дистанционно, в платена форма, с продължителност **2 семестъра (1 година), 60 кредита.**

Програмата разширява познанията и дава възможност за придобиване на умения и професионален опит в областта на мениджмънта, икономиката, лекарствената политика и др. Повишават се професионалните умения в областта на маркетинговия анализ и стратегии, лекарствената политика и регулация, фармакоикономиката и др.

Включени са елементи от управленски, социални и здравни науки с насоченост към фармацевтичния сектор. Завършилите студенти могат да изпълняват управленски, комуникативни, франчайзинг и други функции в областта на фармацевтичния бизнес.

СЪСТЕЗАТЕЛЕН ИЗПИТ

Чл.33 Кандидат-студентите полагат устен изпит - събеседване на тема: „Стратегически предизвикателства и иновации във фармацевтичния сектор: управление, регулация и обществено здраве“ пред изпитна комисия от трима хабилитирани преподаватели, на **10.07.2026г. от 14.00 ч.**

БАЛООБРАЗУВАНЕ И КЛАСИРАНЕ

Чл.34 Състезателният бал се образува от удвоената оценка от устния изпит. Максимален бал 12.

Получилите слаба оценка на устния изпит не участват в класирането.

Чл. 35 При класирането кандидат-студенти по чл. 68, ал. 3, (т. 1, 2, 3, 4, 5 и 6) от ЗВО се състезават помежду си за 1 място по държавна поръчка „магистър“ след „бакалавър“.

ЛИТЕРАТУРА ЗА ПОДГОТОВКА

1. А. Сербезова, В. Маджаров, Ст. Георгиев, *Регулаторни подходи за разрешаване на лекарства за употреба. Първо издание, 2021 г. ТЕА ДИЗАЙН ООД (ISBN: 978-619-91498-3-6).*
2. Васил Маджаров, Асена Сербезова, *Недостиг на лекарствени продукти и медицински изделия, монография. ISBN 978-619-189-286-0. издател: Лакс Бук*
3. *Воденичаров, Ц. 10-те принципа на медика и мениджъра, С., 2010*
4. *Воденичаров, Ц., В. Борисов, Феноменът обществено здраве в променящия се свят, С., 2017*
5. *Закон за здравето;*
6. *Закон за здравното осигуряване (ЗЗО);*
7. *Закон за лекарствените продукти в хуманната медицина (ЗЛПХМ);*
8. *Национална здравна стратегия 2030, МЗ;*
9. *Петрова, Г. и колектив. Фармакоикономика. 4-то преработено изд., С., Инфофарма ЕООД, 2020. ISBN 978-954-92652-8-6*

IX. СПЕЦИАЛНОСТ „ТРУДОВА МЕДИЦИНА И РАБОТОСПОСОБНОСТ“, „МАГИСТЪР“

Специалността „Трудова медицина и работоспособност“ на ОКС „магистър“ предлага обучение за:

1. Лица, които имат диплома за степен „бакалавър“ - със среден успех от дипломата, не по-нисък от „добър“, без ограничение от вида на завършената преди това специалност. Обучението е задочно, по държавна поръчка, с продължителност **2 семестъра (1 година), 60 кредита.**
2. Лица, които имат диплома за степен „магистър“, без ограничение от вида на завършената преди това специалност. Обучението е задочно или дистанционно, в платена форма, с продължителност **2 семестъра (1 година), 60 кредита.**

Осигурява се обща и специализирана подготовка в областите на здравето и безопасността при работа, основите на трудовата медицина, факторите на работната среда и трудовия процес, физиологична и психологична характеристика на работоспособността при интегралност с промоция на здравето, медико-социална подкрепа и защита на хората с увреждания, здравни анализи и документооборот. Работи се по казуси и дейности от практическата мрежа с посещения по работни места и предприятия. Завършилите специалността са експерти по тази широко проблемна тематика, които могат да изпълняват управленски, комуникационни, координационни, оперативно-контролни, методични и образователно-обучителни функции за укрепване, опазване, увеличаване здравето на работещите във всички икономически дейности. Допринася за разширяване кръгозора от предизвикателства и проблеми на общественото здраве, чиято неделима част е трудовата медицина.

Обучението е насочено главно към надграждане на знанията и уменията към осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на всяко работно място при конкретни условия на труд. Същевременно в контекста за приспособяване на работните места за хора с увреждания, работещи при висок риск, както и тяхното определяне в експертизата на работоспособността се усвояват критериите на ICF класификацията на СЗО.

СЪСТЕЗАТЕЛЕН ИЗПИТ

Чл.36 Кандидат-студентите полагат устен изпит - събеседване на тема: **„Проблеми и приоритети за осигуряване безопасни и здравословни условия на труд“** пред изпитна комисия от трима хабилизирани преподаватели, на **09.07.2026г. от 10.00 ч.**

БАЛООБРАЗУВАНЕ И КЛАСИРАНЕ

Чл.37 Състезателният бал се образува от удвоената оценка от устния конкурсен изпит. Максимален бал 12.

Получилите слаба оценка на устния изпит не участват в класирането.

Чл. 38 При класирането кандидат-студенти **по чл. 68, ал. 3, (т. 1, 2, 3, 4, 5 и 6) от ЗВО** се състезават помежду си за 1 място по държавна поръчка „магистър“ след „бакалавър“.

ЛИТЕРАТУРА ЗА ПОДГОТОВКА

10.Закон за здравословни и безопасни условия на труд

11.Любомирова, К., Л. Христова, М. Самунева – Желябова, Ръководство „Хигиена. Медицинска екология. Трудова медицина“, Симолини 94; ISBN 978 – 619 – 7452-31-0; 227

12.Национална програма за безопасност и здраве при работа 2022–2024

13.Стратегическа рамка на ЕС за здравословни и безопасни условия на труд за периода 2021-2027 г. Здравословни и безопасни условия на труд в променящ се свят на труда

14.Проданова Я., Т. Кундуржиев, М. Янчева-Стойчева, К. Любомирова, Н. Цачева. Изследване на субективното възприятие за качество на трудовия живот на работещи в здравеопазването. ФОЗ, 2018, с. 208. ISBN 978-619-7452-06-8

15.Проданова Я., Качество на трудовия живот. ФОЗ, 2018, с. 148. ISBN 978-619-7452-05-1

16.Воденичаров Ц., 10-те принципа на медика и мениджъра, С., 2010

17.Воденичаров, Ц., В. Борисов, Феноменът обществено здраве в променящия се свят, С., 2017

Х. СПЕЦИАЛНОСТ „УПРАВЛЕНИЕ НА ЗДРАВНИТЕ ГРИЖИ“, „МАГИСТЪР“

Специалността „Управление на здравните грижи“ на ОКС „магистър“ предлага обучение с интердисциплинарен характер и осигурява възможност на студентите да придобият управленска компетентност, организационна култура и педагогически умения при осигуряването на ефективни здравни грижи в условията на променяща се социална, икономическа и здравна среда. Те придобиват обща и специализирана подготовка по здравна политика, управленски науки, поведенчески, комуникативни и информационни системи.

Обучението се провежда в **задочна форма** с продължителност **3 семестъра (1,5 години), 60 кредита.**

Завършилите студенти могат да изпълняват организационни, комуникативни, контролни и изследователски функции.

Придобилите образователно-квалификационна степен „магистър“ с професионална квалификация „ръководител на здравните грижи и преподавател по практика“ във всички управленски сектори и нива на системата на здравеопазване като:

- експерти по здравни грижи в управленските и административни структури на здравеопазването и здравноосигурителната система, в лечебните заведения за болнична и извънболнична помощ, както и в правителствени и неправителствени организации на национално и международно ниво;
- експерти по здравни грижи в други ведомства и институции, имащи отношение към общественото здраве (Министерство на околната среда и водите, Министерство на труда и социалната политика, Министерство на земеделието и горите, Министерство на образованието и науката и др.);
- преподаватели и сътрудници във висши медицински училища и научни организации по здравни грижи.

СЪСТЕЗАТЕЛЕН ИЗПИТ

Чл.39 Кандидат-студентите полагат устен изпит - събеседване на тема: „Актуални проблеми на реформата в българското здравеопазване“ пред изпитна комисия от трима хабилиитирани преподаватели, по график на **13 и 14.07.2026г. от 10.00 ч.**

БАЛООБРАЗУВАНЕ И КЛАСИРАНЕ

Чл.40 Състезателният бал се образува от удвоената оценка от устния конкурсен изпит. Класирането се извършва по низходящ ред на състезателния бал. Максимален бал 12. Получилите слаба оценка на устния изпит не участват в класирането.

Чл. 41 При класирането кандидат-студенти **по чл. 68, ал. 3, (т. 1, 2, 3, 4, 5 и 6) от ЗВО** се състезават помежду си за 1 място по държавна поръчка „магистър“ след „бакалавър“.

ЛИТЕРАТУРА ЗА ПОДГОТОВКА

1. *Воденичаров, Ц. 10-те принципа на медика и мениджъра, С., 2010*
2. *Воденичаров, Ц., В. Борисов, Феноменът обществено здраве в променящия се свят, С., 2017*
3. *Градинарова, Н., Здравното законодателство в Република България. Ръководство за студенти – 1-ва част. Издателство Авангард Прима, София 2018 г.*
4. *Щерева-Николова, Н., Личната отговорност за здравето на медицинския персонал. Издателство ФОЗ, 2019 г.*
5. *Закон за здравето*
6. *Закон за лечебните заведения.*
7. *Закон за съсловната организация на медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти.*

XI. НОВА СПЕЦИАЛНОСТ: „ДИЕТОЛОГИЯ И МЕНИДЖМЪНТ НА ХРАНЕНОТО“, „МАГИСТЪР“

Магистърската програма „Диетология и мениджмънт на храненето“ на ОКС „магистър“ е в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.4. „Обществено здраве“.

Магистърската програма е предназначена за лица със завършена степен „магистър“ от професионално направление 7.1. „Медицина“, 7.2. „Дентална медицина“, 7.3. „Фармация“, 7.4 „Обществено здраве“, или от област на висше образование 4. Природни науки, професионално направление 4.3. „Биологически науки“, 5.11 „Биотехнологии“, които да повишат квалификацията и подготовка си в областта на здравословно и диетично хранене.

Обучението се провежда в **задочна форма, с продължителност 2 семестра (1 година), 62 кредита**. Завършилите придобиват професионална квалификация „Консултант по здравословно и диетично хранене ”

Магистърската програма „Диетология и мениджмънт на храненето“ подготвя специалисти с актуални знания и практически умения в областта на здравословното и диетично хранене, базирани на последните научни постижения и технологии. Програмата е насочена към експерти от различни дисциплини, които желаят да развият квалификацията „Консултант по здравословно и диетично хранене“ и да усвоят съвременни подходи за превенция и управление на хронични незаразни заболявания.

Обучението формира интегрално мислене, професионален стил и умения за практическо прилагане на диетологични стратегии. Студентите усвояват иновативни методи за оценка на хранителния прием и хранителния статус, научно обосновани подходи за здравословно хранене, диетологични интервенции при различни заболявания и ефективни начини за нефармакологична подкрепа на здравето.

СЪСТЕЗАТЕЛЕН ИЗПИТ

Чл.42 Кандидат-студентите полагат устен изпит - събеседване на тема: „**Значение на храненето в общественото здраве**“ пред изпитна комисия от трима хабилитирани преподаватели, на **08.07.2026г. от 14.00 ч.**

БАЛООБРАЗУВАНЕ И КЛАСИРАНЕ

Чл.43 Състезателният бал се образува като сбор от удвоената оценка от устния конкурсен изпит. Класирането се извършва по низходящ ред на състезателния бал. Максимален бал 12.

Получилите слаба оценка на устния изпит не участват в класирането.

ЛИТЕРАТУРА ЗА ПОДГОТОВКА:

1. *Воденичаров, Ц., В. Борисов, Феноменът обществено здраве в променящия се свят, С., 2017*
2. *Национална здравна стратегия 2030*
3. *МЗ, 2014, Препоръки за здравословно хранене на населението в България*

ХП. СПЕЦИАЛНОСТ „УПРАВЛЕНИЕ НА КЛИНИЧНИ ИЗПИТВАНИЯ“, „МАГИСТЪР“

Специалността „Управление на клинични изпитвания“ на ОКС „магистър“ предлага обучение в задочна форма след завършена степен „магистър“ по различни специалности - медицина, дентална медицина, фармация, биология, икономика, право и от други професионални направления. Осигурява се възможност на студентите да придобият обща и специализирана подготовка по управление на клинични изпитвания, проектиране и разработване на цялостен протокол за клинични изпитвания от формулирането на изследователските въпроси до анализа на резултатите, прилагане на епидемиологичните принципи, разбиране на концепцията за количествен синтез на данни и за предварителна форма на мета-анализ на пробните данни, като се използва подходящ софтуер, прилагане на биостатистика и аналитично моделиране, делово общуване и комуникации с пациентите, правни регулации и биоетика при клинични изпитвания, мониторинг и одит на клинични изпитвания, маркетинг на клинични изпитвания и лекарствени продукти и др.

Обучението е задочно, в платена форма, с продължителност **2 семестъра (1 година), 60 кредита**. Завършилите студенти могат да изпълняват организационно-управленски, контролни, изследователски и др. функции.

СЪСТЕЗАТЕЛЕН ИЗПИТ

Чл.44 Кандидат-студентите полагат устен изпит - събеседване на тема: „Проблеми и перспективи за провеждане на клинични изпитвания в България“ пред изпитна комисия от трима хабилитирани преподаватели, по график на **14.07.2026г. от 10.00 ч.**

БАЛООБРАЗУВАНЕ И КЛАСИРАНЕ

Чл.45 Състезателният бал се образува като сбор от удвоената оценка от устния конкурсен изпит. Класирането се извършва по низходящ ред на състезателния бал. Максимален бал 12.

Получилите слаба оценка на устния изпит не участват в класирането.

ЛИТЕРАТУРА ЗА ПОДГОТОВКА:

1. *Съвременна регулация на клиничните изпитвания, Асена Сербезова, Антония Янакиева, Издателство ФОЗ, 2021*
2. *Воденичаров Ц., 10-те принципа на медука и мениджъра, С., 2010*
3. *Воденичаров, Ц., В. Борисов, Феноменът обществено здраве в променяния се свят, С., 2017*

ХV. СПЕЦИАЛНОСТ „МЕДИЦИНСКА РЕХАБИЛИТАЦИЯ И БАЛНЕОЛОГИЯ“, „МАГИСТЪР“

Специалността „Медицинска рехабилитация и балнеология“ на образователно-квалификационна степен „магистър*“ е на основание чл. 42, ал. 1, т.1 буква «а» от ЗВО и Решения на АС на МУ-София от 01.07.2014г. и 11.02.2016г.

Обучението е в редовна форма, по държавна поръчка, с продължителност **4 семестъра (2 години), 120 кредита**. Предоставя възможност на завършилите медицински колежи с диплома за „професионален бакалавър“ и професионална квалификация „рехабилитатор“, да придобият ОКС „магистър“. След завършването си имат възможност да осъществяват специализирана функционално-диагностична, профилактична, балнеолечебна и рехабилитационна дейност във всички възрастови и професионални групи, вкл. здравно образование, промоция на здравословен начин на живот и спорт. Специалистите ще могат да работят в лечебни заведения за болнична помощ, извънболнична помощ и др.; възстановителни, фитнес и СПА центрове; специални училища; професионални здравни центрове; спортни клубове; учебно-спортни бази и центрове; учебни заведения; научни центрове и др.

СЪСТЕЗАТЕЛЕН ИЗПИТ

Чл.46 Кандидат-студентите полагат устен изпит - събеседване на тема: „Проблеми и перспективи пред рехабилитацията и балнеологията в сферата на общественото здраве“ пред изпитна комисия от трима хабилитирани преподаватели, на **13.07.2026г. от 14.00 ч.**

БАЛООБРАЗУВАНЕ И КЛАСИРАНЕ

Чл.47 Състезателният бал се образува като сбор от удвоената оценка от устния конкурсен изпит. Класирането се извършва по низходящ ред на състезателния бал. Максимален бал 12.

Получилите слаба оценка на устния изпит не участват в класирането.

ЛИТЕРАТУРА ЗА ПОДГОТОВКА:

4. *Колева, И., Физикалните фактори в клиничната практика, Симел прес, С. 2019*
5. *Колева, И., Клинична рехабилитация, Симел прес, С. 2016*
6. *Наредба № 04-14/ 9 октомври 2019 г. за условията и реда за сертифициране на „Балнеолечебен (медикул СПА) център“, „СПА център“, „Уелнес център“ и „Таласотерапевтичен център“.*
7. *Рязкова, М, И. Кирова, Физикална терапия, Обща и специална част, АРСО, С. 2002*

XIV. СПЕЦИАЛНОСТ „ЕСТЕТИЧНИ ГРИЖИ“, „МАГИСТЪР“

Специалността „Естетични грижи“ на образователно-квалификационна степен „магистър“* е по професионално направление 7.5. Здравни грижи - нерегулирани професии, на основание чл. 42, ал. 1, т.1 буква «а» от ЗВО и Решения на АС на МУ-София от 01.07.2014г. и 11.02.2016г.

Обучението е в редовна форма, по държавна поръчка, с продължителност **4 семестъра (2 години), 120 кредита**. Придобива се професионална квалификация „професионалист по естетични грижи“. За специалността могат да кандидатстват завършили медицински колежи с диплома за „**професионален бакалавър**“ и професионална квалификация „**медицинска козметика**“, да придобият ОКС „магистър“.

Програмата цели да подготви специалисти, които да анализират, консултират, организират, обучават и управляват в областта на медицинската козметика и козметичната апаратура. Придобиват се конкретни познания в областта на медицинската козметика и апаратура, козметичните и медицински терапии и препарати. След завършване на специалността, лицата могат да се реализират професионално в козметични центрове, като ръководители на козметични салони и студия, консултанти, организатори и изпълнители на различни видове козметични терапии, във фирми за козметична апаратура и др.

СЪСТЕЗАТЕЛЕН ИЗПИТ

Чл.48 Кандидат-студентите полагат устен изпит - събеседване на тема: „**Проблеми и перспективи пред козметичната практика в сферата на общественото здраве**“, пред изпитна комисия от трима хабилизирани преподаватели, на **09.07.2026 г. от 14.00 ч.**

БАЛООБРАЗУВАНЕ И КЛАСИРАНЕ

Чл.49 Състезателният бал се образува като сбор от удвоената оценка от устния конкурсен изпит. Класирането се извършва по низходящ ред на състезателния бал. Максимален бал 12.

Получилите слаба оценка на устния изпит не участват в класирането.

ЛИТЕРАТУРА ЗА ПОДГОТОВКА:

1. РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 1223/2009 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА, от 30 ноември 2009 г., относно козметичните продукти
2. Фотостареене на кожата. Химически пилинг, подготовка на кожата, избор на подходящ продукт, последваща грижа. (Color atlas of chemical peels, Antonella Tosti, second edition, Milady's standard cosmetology, 2008, Естетиклиника в книга. д-р Мая Тачева)
3. Стареење на кожата: хронологично и фотостареене. Роля на мастната и костната тъкан. Промени в структурата и функциите на кожата. (Естетиклиника в книга. Д-р Мая Тачева)
4. Обща грижа и подходящи козметични процедури при пациент с акне (активно и белези при акне). Подготовка, хронологична последователност на процедурите, последваща грижа. (Естетиклиника в книга. д-р Мая Тачева)
5. Мелазма. Обща грижа, подходящи процедури и последваща грижа. (Дерматология и венерология, 2008, Н. Златков и колектив; Color atlas of chemical peels, Antonella Tosti, second edition; Естетиклиника в книга. д-р Мая Тачева)
6. Кожни попълващи субстанции (филъри). Физични свойства, видове. Усложнение при поставяне: краткосрочни и дългосрочни. (Office based cosmetic procedures and techniques. Sorin Eremia; Естетиклиника в книга. д-р Мая Тачева)

XV. ЗАПИСВАНЕ НА НОВОПРИЕТИТЕ СТУДЕНТИ

Чл.50 Резултати и класиране по специалности:

За специалности на ОКС „бакалавър“
Резултати: 09.07.2026г. Класиране: 10.07.2026г.

За специалности на ОКС „магистър“- по държавна поръчка:
Резултати: 15.07.2026г. Класиране: 16.07.2026г.

За специалности на ОКС „магистър“- в платена форма на обучение:
Резултати: 15.07.2026г. Класиране: 21.07.2026г.

Чл.51 Записване на новоприетите студенти по всички специалности се извършва във Факултета по общественото здраве от 9,00 до 16,00 ч., без събота и неделя, както следва:

За специалности на ОКС „бакалавър“ 13 - 17.07.2026г. (вкл.)

За специалности на ОКС „магистър“- по държавна поръчка:
17 и 20.07.2026г. (вкл.)

За специалности на ОКС „магистър“- в платена форма на обучение:
22 - 24.07.2026г. (вкл.)

Чл. 52 Кандидат-студентите се информират лично или чрез друго лице за резултатите от класирането и за сроковете за записване. Новоприетите студенти, които не са се записали в определените срокове, губят студентски права.

Чл. 53 Жалбите по кандидат-студентски въпроси се отправят към Ректора на МУ-София, в срок до пет дни след окончателното класиране.

Чл. 54 ДОКУМЕНТИ ЗА ЗАПИСВАНЕ:

1. При записване всички кандидат-студенти носят **оригиналните си дипломи и ксерокопия от тях за завършено средно образование, както и дипломите, необходими за кандидатстване по различните специалности;**
Ксерокопията на дипломите не е необходимо да са нотариално заверени. След сверяване оригиналните дипломи се връщат;
 2. Лична карта и ксерокопии от нея;
 3. Студентска книжка – закупува се на място при записване;
 4. Именник - 1 бр. (получава се на място при записване);
 5. Студентът попълва декларация, че не се обучава в друг държавен университет за придобиване на същата или по-ниска образователно-квалификационна степен, съгласно изискванията на чл.91, ал.7, т.2 от Закона за висше образование - 1 бр. (формулярът се получава и попълва на място при записване);
 6. Снимки - 4 бр. с размер 3,5 x 4,5 (с подходящ за диплома дрескод);
 7. Медицинско свидетелство, издадено от личния лекар по съответния ред; (*Не се изисква медицински документ от психодиспансер*);
 8. Уверения, ако са необходими на студента;
 9. Платежно нареждане **за внесена такса за първи семестър**. Заплаща се по банков път, на сметката на Факултета по общественото здраве. Годишните такси за обучение и таксите за кандидатстване се определят ежегодно с Решение на Министерски съвет и ще бъдат публикувани на сайта на Факултета по общественото здраве и на Медицински университет-София в раздел „Учебни такси“.
- 9.1. **Важно относно таксите за обучение:**

Моля, НЕ ЗАПЛАЩАЙТЕ семестриални такси предварително, преди да сте се уверили, че сте класирани и приети.

В платежното нареждане задължително се изписват трите имена и специалността, за която лицето ще се обучава!

Банкова сметка на Факултет по общественото здраве
IBAN: BG 47 BPBI 79403163982101, BIC: BPBIBGSF

XVI. ПРИЛОЖЕНИЯ

Приложение №1

ПРИМЕРЕН ТЕСТ ПО СОЦИАЛНА МЕДИЦИНА И ЗДРАВЕН МЕНИДЖМЪНТ

1. Социалната медицина е наука за :

- Отговори:** а. влиянието на терапевтичните интервенции върху индивидуалното здраве
б. промените в броя и състава на населението
в. разпространението на свързаните със здравето състояния
г. общественото здраве като цялостна система
д. обществените фондове за здравно осигуряване

Верен отговор: Г (стр. 27)

2. Първата катедра по социална медицина е създадена в Германия през 1920 г. от:

- Отговори:** а. Рене Санд
б. Алфред Гротян
в. Жул Герен
г. Йохан Петер Франк
д. Джордж Росен

Верен отговор: Б (стр. 18)

3. Граничните социомедицински дисциплини са представители на:

- Отговори:** а. общата теория и методология на социалната медицина
б. взаимодействието на социалната теория с медицинските науки
в. взаимодействието на медицинската теория със социалните науки
г. приложното познание за общественото здравеопазване
д. приложното познание за обществената система

Верен отговор: В (стр. 31)

4. Саноцентричният подход в медицината поставя акцент върху:

- Отговори:** а. изучаването на болния човек
б. изучаването на здравето на здравия човек
в. правото на лечение
г. развитието на лечебната медицина
д. болестта като интерес на медицинските специалисти

Верен отговор: Б (стр. 41)

5. Измеренията на здравето според определението на СЗО за здраве са:

- Отговори:** а. физическо
б. физическо и психическо
в. социално
г. физическо, психическо и социално
д. духовно, психическо и социално

Верен отговор: Г (стр. 46)

6. Правото на здраве се отнася към групата на:

- Отговори:** а. моралните права
б. законодателните права
в. социалните права
г. политически права
д. културните права

Верен отговор: А (стр. 57)

7. Обществено здраве е цялостна система от обществено-здравни явления, която включва:

1. здравен статус на населението
2. здравни потребности
3. здравна култура
4. здравни дейности
5. здравни отношения

- Отговори:** а. само 1
б. 1, 2 и 3
в. 1, 2 и 4
г. 1, 2, 4 и 5
д. всички посочени

Верен отговор: Д (стр. 51)

8. Глобалната стратегия "Здраве за всички в 21 век" поставя задачата за приоритетно развитие на общественото здраве чрез напредък в областите:

6. стратегии за здравна защита, лидерство и координация
7. експертна практическа дейност
8. болнична помощ
9. внедряване на здравната политика и мениджмънт
5. централизиране управлението на здравните ресурси

- Отговори:** а. 1, 2 и 3
б. 1, 2 и 4
в. 1, 2 и 5
г. 2, 3 и 4
д. 2, 3 и 5

Верен отговор: Б (стр. 55-56)

9. Не е поведенчески рисков фактор:

- Отговори:** а. тютюнопушенето
б. ограничената физическа активност
в. хроничен стрес в семейството
г. сменен режим на труд
д. повишената консумация на сол

Верен отговор: Г (стр. 64)

10. Епидемиологичният метод в социалната медицина се прилага за изучаване на:

- Отговори:** а. причините за възникване на болестите и тяхното разпространение
б. характеристиките на масовите явления
в. социалните отношения в здравеопазването
г. баланса между ресурсите, използвани в здравеопазването
д. развитието на здравеопазването като система

Верен отговор: А (стр. 108)

11. Здравното състояние на населението се оценява чрез три групи показатели:

- Отговори:** а. здравно-демографски, за заболяемост, социално-икономически
б. здравно-демографски, за физическо развитие, за психично здраве
в. здравно-демографски, за заболяемост, за физическо развитие
г. социално-икономически, за заболяемост, за качество на живота
д. за заболяемост, за психично здраве, за физическо развитие

Верен отговор: В (стр. 211)

12. Индикатор за негативно здраве е:

- Отговори:** а. индексът на здравето
б. детската смъртност
в. раждаемостта
г. продължителността на живота в добро здраве
д. виталният капацитет

Верен отговор: Б (стр. 212)

13. Броят и съставът на населението се изучават от:

- Отговори:** а. статиката на населението
б. динамиката на населението
в. епидемиологията
г. социологията
д. медицинската география

Верен отговор: А (стр. 232)

14. Механичното движение на населението включва процесите на:

- Отговори:** а. смъртност
б. раждаемост
в. плодовитост
г. урбанизация
д. акцелерация

Верен отговор: Г (стр. 232)

15. Детската смъртност е показател, който измерва:

- Отговори:** а. честотата на умираанията на децата от 0-17 г.
б. честотата на умираанията на децата от 0-5 г.
в. честотата на умираанията на децата от 0-1 г.
г. честотата на умираанията на децата през първия месец от живота
д. честотата на умираанията на децата през първата седмица

Верен отговор: В (стр. 242)

16. За оценка на качеството на здравните услуги по време на бременността и раждането се използва:

- Отговори:** а. детската смъртност
б. неонаталната смъртност
в. късната неонатална смъртност
г. постнеонаталната смъртност
д. перинаталната смъртност

Верен отговор: Д (стр. 243)

17. Броят момичета, които би родила една жена през фертилния си период, представлява:

- Отговори:** а. раждаемост
б. обща плодовитост
в. коефициент на интегрална плодовитост
г. бруто-коефициент на възпроизводство
д. нето-коефициент на възпроизводство

Верен отговор: Г (стр. 244)

18. Средна продължителност на предстоящия живот е средният брой години, които един индивид на определена възраст се очаква да преживее, ако се запази непроменена:

- Отговори:** а. повъзrastовата плодовитост
б. повъзrastовата смъртност
в. общата плодовитост
г. общата смъртност
д. раждаемостта

Верен отговор: Б (стр. 244)

19. Водеща причина за смъртност на населението в България са:

- Отговори:** а. новообразувания
б. болести на дихателната система
в. болести на органите на кръвообращението
г. болести на храносмилателната система
д. външни причини (травми, отравяния, злополуки)

Верен отговор: В (стр. 248)

20.Първо място сред причините за детска смъртност в България заемат:

- Отговори:** а. вродени аномалии
б. болести на дихателната система
в. болести на органите на кръвообращението
г. някои състояния, възникващи в перинаталния период
д. външни причини (травми, отравяния, злополуки)

Верен отговор: Г (стр. 250)

21.Петият етап на демографски преход се характеризира с:

- Отговори:** а. висока раждаемост и висока смъртност
б. намаляваща смъртност и непроменена раждаемост
в. намаляваща смъртност и намаляваща раждаемост
г. ниска раждаемост и ниска смъртност
д. раждаемостта е по-ниска от смъртността и населението намалява

Верен отговор: Д (стр. 267)

22.Заболеваемостта измърва:

- Отговори:** а. честотата на откритите заболявания при профилактични прегледи
б. честотата на всички регистрирани заболявания сред населението
в. честотата на новопоявилите се заболявания сред населението
г. честотата на хоспитализираните заболявания сред населението
д. честотата на случаите с временна неработоспособност

Верен отговор: В (стр. 268)

23.Честотата на откритите заболявания при профилактичните прегледи е:

- Отговори:** а. момент на болестност
б. период на болестност
в. заболеваемост
г. кумулативна заболеваемост
д. айсберг на заболеваемостта

Верен отговор: А (стр. 268)

24.Най-честа причина за трайна неработоспособност (инвалидиране) са:

- Отговори:** а. външни причини (травми, отравяния и злополуки)
б. болести на органите на кръвообращението
в. болести на дихателната система
г. болести на храносмилателната система
д. психични разстройства

Верен отговор: Б (стр. 275)

25.Соматоскопичните признаци се използват за оценка на:

- Отговори:** а. демографското развитие на населението
б. заболеваемостта на населението
в. физическото развитие
г. потреблението на здравни услуги от населението
д. осигуреността със здравни ресурси

Верен отговор: В (стр. 327)

26.Целите на националните здравни системи, според СЗО, са:

1. да се постигне добро здраве
2. да се отговори на очакванията на хората
3. да се постигне справедлив финансов дял в обществения сектор

- Отговори:** а. само 1
б. само 2
в. само 3
г. 1 и 2
д. всички посочени

Верен отговор: Д (стр. 359)

27.Здравеопазването във Великобритания по своето финансиране е система на:

- Отговори:** а. публично финансиране чрез общи такси
б. публично финансиране, основано на задължително социално осигуряване
в. частно финансиране, основано на доброволно осигуряване
г. директно лично заплащане
д. плуралистично здравеопазване

Верен отговор: А (стр. 360)

28.Не е характеристика на първичното здравно обслужване:

- Отговори:** а. универсална достъпност
б. специализирана медицинска помощ
в. икономическа ефективност
г. насоченост към личността, семейството и общността
д. осигурява се в амбулатории

Верен отговор: Б (стр. 369)

29.Декларацията на Международната конференция на СЗО и УНИЦЕФ в Алма Ата през 1978 г. се отнася до:

- Отговори:** а. промоцията на здравето
б. създаването на подкрепяща здравето обществена политика
в. развитието на болничната помощ
г. първичното здравно обслужване
д. общественото участие в здравните дейности

Верен отговор: Г (стр. 369)

30.Обект на спешна медицинска помощ са всички посочени случаи, с изключение на:

- Отговори:** а. състояние, пряко застрашаващо живота
б. пациент, постъпващ в болницата планово
в. заболяване на дете до 1-годишна възраст
г. започващо раждане или аборт
д. психично болни, представляващи опасност за себе си и околните

Верен отговор: Б (стр. 382)

31.Болничният сектор:

1. е най-ресурсоемкият елемент на здравната система
2. предоставя базисна медицинска помощ
3. провежда лечение на случаи, когато лечебната цел не може да се постигне в извънболничната помощ

- Отговори:** а. само 1
б. само 2
в. 1 и 2
г. 1 и 3
д. всички посочени

Верен отговор: Г (стр. 359)

32.Финансирането по клинични пътеки на болничната помощ в България се осъществява:

- Отговори:** а. директно от пациентите
б. от дарителство
в. от държавния бюджет
г. от общините
д. от Националната здравноосигурителна каса

Верен отговор: Д (стр. 391)

33. Качествен показател за оценка на болничната помощ е:

- Отговори:** а. оборот на болничното легло
б. използваемост на леглата
в. болничен леталитет
г. средно време на незаемотост на леглата
д. съотношение на планови и спешни хоспитализации

Верен отговор: В (стр. 391)

34. За здравето на децата в начална училищна възраст е характерна висока честота на:

1. острите дихателни заболявания
2. травмите и отравянията
3. гръбначните изкривявания
4. затлъстяването

- Отговори:** а. 1 и 2
б. 1, 2 и 3
в. само 3
г. 1, 2 и 4
д. всички посочени

Верен отговор: Д (стр. 402-403)

35. Основните медико-социални проблеми на жените НЕ включват:

- Отговори:** а. семейно планиране
б. аборти по желание
в. дискриминация по отношение правото на труд
г. ранна бременност
д. безплодие

Верен отговор: В (стр. 410)

36. Застаряването на населението в България, за разлика от това в развитите страни, се дължи предимно на:

- Отговори:** а. намаляване на плодовитостта
б. намаляване на детската смъртност
в. намаляване на смъртността в старшите възрастови групи
г. увеличаване на нето-коефициента за възпроизводство над 1
д. увеличаване на средната продължителност на живота

Верен отговор: А (стр. 415)

37. При оценка на здравето на възрастните лица над 65-годишна възраст е най-целесъобразно да се прилага:

- Отговори:** а. оценка на физическото функциониране
б. оценка на психичното функциониране
в. оценка на рисковите фактори от жизнената среда
г. оценка на поведенческите рискови фактори
д. комплексен подход

Верен отговор: Д (стр. 417)

38. Най-важна основна функция на здравните мениджъри е:

- Отговори:**
- а. организиране
 - б. оценка на ситуацията
 - в. определяне на целите
 - г. вземане на управленски решения
 - д. контрол на дейностите

Верен отговор: Г (стр. 490)

39. Оперативният мениджмънт в националната здравна система е представен от:

- Отговори:**
- а. Народното събрание
 - б. Министерството на здравеопазването
 - в. Националната здравноосигурителна каса
 - г. районните здравни инспекции
 - д. изпълнителните директори на лечебните заведения

Верен отговор: Д (стр. 491)

40. Определянето на сърдечно-съдовите заболявания като практически приоритет в управлението на здравеопазването в България е основано на прилагане на:

- Отговори:**
- а. рисков подход
 - б. епидемиологичен подход
 - в. възрастов подход
 - г. бенчмаркинг на най-добрите практики
 - д. маркетинг в здравеопазването

Верен отговор: Б (стр. 491)

**ПРИМЕРНА ЗАДАЧА ЗА УСТЕН ИЗПИТ
ПО СОЦИАЛНА МЕДИЦИНА И ЗДРАВЕН МЕНИДЖМЪНТ**

Възрастовата структура на населението в България през 2015г. е следната:

1. население на възраст 0-17 г. - 14,0%
2. население на възраст 18-64 г. - 60,8%
3. население на възраст над 65 г. - 20,4%

Въпроси:

1. Какъв е типът на възрастовата структура на българското население?
2. Кои демографски и социални процеси имат най-голям принос за формирането на тази възрастова структура?
3. Какви са основните медико-социални последици на демографското застаряване на българското население?

Източник на данните: Сайт на НСИ, 2016, www.nsi.bg

ПРИМЕРЕН ТЕСТ ПО БИОЛОГИЯ

1.Към горния крайник принадлежи:

- Отговори:** А. лъчевата кост;
 Б. бедрената кост;
 В. тазовата кост;
 Г. колянното капаче;
 Д. голям пищял

Отг.: А

2.Азотните бази в молекулите на ДНК са:

- Отговори:** А. аденин (А), гуанин (Г), цитозин (Ц), урацил (У)
 Б. гуанин (Г), цитозин (Ц), тимин (Т), урацил (У)
 В. аденин (А), гуанин (Г), цитозин (Ц), тимин (Т)
 Г. гуанин (Г), цитозин (Ц), тимин (Т), урацил (У)
 Д. аденин (А), тимин (Т), цитозин (Ц), урацил (У)

Отг.: В

3. Най-малката функционална единица за наследственост се нарича:

- Отговори:** А. генетичен код
 Б.антикодон
 В.кодон
 Г. ген
 Д. нуклеотид

Отг.: Г

4.Кое от посочените твърдения за монохбридното кръстосване е вярно?

- Отговори:** А. разпадането по фенотип е 3:1
 Б. разпадането по генотип е 3:1
 В. проследяваме унаследяването на две двойки алтернативни белези
 Г. не важат законите на Мендел
 Д. разпадането по фенотип е 1:2:1

Отг.: А

5.Основна причина за диабета е нарушена секреция на:

- Отговори:** А. полови хормони;
 Б. адреналин;
 В. инсулин;
 Г. тироксин;
 Д. хормона на растежа

Отг.: В

6.В молекулите на РНК азотната база аденин (А) се свързва комплементарно с:

- Отговори:** А. урацил(У)
 Б. гуанин (Г)
 В. тимин (Т)
 Г. цитозин (Ц)
 Д. аденин (А)

Отг.: А

7.За определянето на пола е вярно че:

- Отговори:** А. при човека хомогаметен е мъжкият, а хетерогаметен е женския пол
 Б. при дрозофилата пола се определя от автозомите
 В. яйцеклетките при човек са един вид и носят 22 автозоми + X хромозома
 Г. белези определящи се от гени в автозомите наричаме скачени с пола
 Д. диплоиден индивид, който носи два алела на даден ген се нарича хемизиготен

Отг.: В

8.Хипофизата отделя хормон, който:

- Отговори:** А. стимулира растежа на тялото;
 Б. регулира умственото развитие;
 В. понижава съдържанието на калций в кръвта;
 Г. се нарича хормон на стреса;
 Д. регулира съдържанието на глюкоза в кръвта

Отг.: А

9.Хемоглобинът е белтък, който изпълнява:

- Отговори:** А. каталитична функция
 Б. транспортна функция
 В. активна защитна функция
 Г. пасивна защитна функция
 Д. съкратителна функция

Отг.: Б

10.Кое от следните твърдения за мутациите е вярно?

- Отговори:** А. не засягат генетичния материал на клетката
 Б. имат масов характер
 В. могат да бъдат само вредни
 Г. макар и рядко могат да повишат жизнеността и възпроизводителните способности
 Д. могат да възникнат само на ниво ген

Отг.: Г

11.Граафов фоликул се нарича структурата, която:

- Отговори:** А. съдържа яйцеклетка;
Б. се образува след овулацията;
В. отделя женския полов хормон прогестерон;
Г. се образува в началото на менструалния цикъл;
Д. предпазва половите пътища от развитие на болестотворни микроорганизми

Отг.: А

12.Нагъването на полипептидната верига в равномерна спирала или нагънат лист се означава като:

- Отговори:** А. първична структура на белтъците
Б. вторична структура на белтъците
В. третична структура на белтъците
Г. четвъртична структура на белтъците
Д. равномерна структура на белтъците

Отг.: Б

13.Модификациите са:

- Отговори:** А. генотипни изменения предизвикани от мутагенни фактори
Б. фенотипни изменения предизвикани от външни фактори на средата в индивиди със сходен генотип
В. засягат само отделни индивиди
Г. са необратими изменения
Д. нямат приспособително значение за индивида

Отг.: Б

14.Мъжкият полов хормон тестостерон се образува в:

- Отговори:** А. стените на семенните каналчета;
Б. клетки, разположени между семенните каналчета;
В. семенните мехурчета;
Г. простатната жлеза;
Д. надсеменника

Отг.: Б

15.Активният мембранен транспорт:

- Отговори:** А. става с разход на енергия
Б. не изисква белтъци - преносители
В. протича винаги от места с по-висока към места с по-ниска концентрация
Г. се нарича осмоза
Д. се нарича дифузия

Отг.: А

16.Полиплоидията е:

- Отговори:** А. генна мутация
Б. хромозомна делеция
В. геномна мутация
Г. модификация
Д. хромозомна дупликация

Отг.: В

17.Епидермисът на кожата е изграден от:

- Отговори:** А. гладка мускулна тъкан
Б. съединителна тъкан
В. ресничест епител
Г. мастна тъкан
Д. многослоен епител

Отг.: Д

18.Фагоцитозата е пример за:

- Отговори:** А. екзоцитоза
Б. пиноцитоза
В. ендоцитоза
Г. осмоза
Д. дифузия

Отг.: В

19.Гризомията е:

- Отговори:** А. генна мутация
Б. хромозомна инверсия
В. геномна мутация
Г. модификация
Д. хромозомна дупликация

Отг.: В

20.Газовата обмяна се осъществява през стените на:

- Отговори:** А. трахеята
Б. плеврата
В. бронхите
Г. алвеолите
Д. бронхиолите

Отг.: Г

21.Вътреклетъчното смилане се осъществява от клетъчните органели:

- Отговори:** А. рибозоми
Б. апарат на Голджи
В. хромозоми
Г. ядро
Д. лизозоми

Отг.: Д

22. За гаметогенезата е вярно че:

- Отговори:** А. през фазата на размножаване се извършва мейотично делене
Б. през фазата на зреене се извършва митотично делене
В. фазата на формиране е характерна само за сперматогенезата
Г. биологичният смисъл на гаметогенезата е образуване на диплоидни полови кетки
Д. при спермато и овогенезата се получават се получават еднакъв брой гамети

Отг.: В

23. Пиелонефритът е заболяване, свързано с:

- Отговори:** А. образуване на твърди частици в бъбреците
Б. увреждане на надбъбречните жлези
В. възпаление на бъбреците и пикочните пътища
Г. възпаление на пикочния мехур
Д. възпаление на пикочния канал

Отг.: В

24. За хромозомния набор (кариотипа) е вярно, че:

- Отговори:** А. в половите клетки е диплоиден
Б. в телесните (соматични) клетки е хаплоиден
В. в половите клетки има само полови хромозоми
Г. в телесните клетки няма полови хромозоми
Д. в телесните клетки се състои от двойки еднакви (хомоложни) хромозоми

Отг.: Д

25. За гаметите е характерно:

- Отговори:** А. сперматозоидите и яйцеклетките имат еднакви размери
Б. акрозомата е шапчица с ензими върху главичката на сперматозоида
В. яйцеклетките са подвижни
Г. наследственият материал се намира в средната част на сперматозоида
Д. овогенезата е краткотраен и непрекъснат процес

Отг.: Б

26. Пикочопроводите придвижват урината към:

- Отговори:** А. пикочния канал
Б. пикочния мехур
В. бъбреците
Г. нефроните
Д. събирателното каналче

Отг.: Б

27. Кое от изброените вещества е краен продукт на гликолизата?

- Отговори:** А. глюкоза
Б. ацетил Ко А
В. лимонена киселина
Г. пирогроздена киселина
Д. оцетна киселина

Отг.: Г

28. Кое от посочените твърдения е вярно?

- Отговори:** А. при оплождането се възстановява диплоидния хромозомен набор
Б. външното оплождане е характерно за сухоземните гръбначни животни
В. партеногенезата протича след оплождане на яйцеклетката
Г. от милионите сперматозоиди до яйцеклетката достига само един, който я опложда
Д. при оплождането в цитоплазмата на яйцеклетката навлиза целия сперматозоид

Отг.: А

29. Жлъчният сок (жлъчката) се образува в:

- Отговори:** А. черния дроб
Б. стомаха
В. тънкото черво
Г. дебелото черво
Д. слезката

Отг.: А

30. Хромозомите са максимално скъсени и компактни по време на:

- Отговори:** А. профаза
Б. метафаза
В. анафаза
Г. телофаза
Д. подготовката за митоза (интерфаза)

Отг.: Б

31. Зъбният емал покрива:

- Отговори:** А. корена на зъба
Б. целия зъб
В. дентина
Г. пулпата
Д. короната на зъба

Отг.: Д

32.Кросинговърът е:

- Отговори:** А. обмяна на материал между несестрински хроматиди в бивалента по време на мейозата
Б. обмяна на материал между сестрински хроматиди в бивалента по време на мейозата
В. образуване на двойки от хомоложни хромозоми, плътно допрени една до друга
Г. подготовка на клетката за делене
Д. разделяне на цитоплазмата на дяляща се клетка

Отг.: А

33.Посочете вярното твърдение:

- Отговори:** А. индивидуалното развитие започва от зиготата и завършва с раждането или излюпване на индивида
Б. през стадия на дробене се извършват няколко мейотични деления на зиготата
В. дробенето протича по еднакъв начин при всички зиготи
Г. по време на гаструлацията зародишът нараства и се формират зародишните листа
Д. при мешестите животни се формира трети зародишен пласт мезодерма

Отг.: Г

34.Кръвоносният съд, който е свързан с малкия кръг на кръвообращение е:

- Отговори:** А. аортата
Б. белодробната артерия
В. горна куха вена
Г. венечната артерия
Д. бъбречната артерия

Отг.: Б

35.Чрез мейоза се делят:

- Отговори:** А. телесните (соматични) клетки
Б. сперматозоидите
В. яйцеклетките
Г. предшествениците на половите клетки при животните и човек
Д. спорите при растенията

Отг.: Г

36.Кое от посочените доказателства за еволюцията спада към молекулярната биология?

- Отговори:** А. сравняване етапите на развитие в зародишите на гръбначни животни
Б. хомоложните органи
В. рудиментарните органи
Г. аналогията на органи при крила на птица и крила на пеперуда
Д. сравняване на аминокиселинна последователност на антидиуретичния хормон при различни гръбначни животни

Отг.: Д

37.Функцията на еритроцитите е свързана със:

- Отговори:** А. съсирването на кръвта
Б. фагоцитозата
В. преноса на кислород в организма
Г. обезвреждането на чужди клетки
Д. имунитета

Отг.: В

38. РНК се синтезира при процеса:

- Отговори:** А. репликация
Б. транскрипция
В. транслация
Г. гликолиза
Д. цикъл на Кребс

Отг.: Б

39.Посочете вярното твърдение:

- Отговори:** А. естественият имунитет се формира след ваксинация
Б. придобитият имунитет се създава по време на индивидуалното развитие
В. вроденият имунитет е последна защитна бариера срещу бактерии и вируси
Г. алергиите са реакции на организма, в които не участва имунната система
Д. при бременност и кърмене се създава изкуствен активен имунитет

Отг.: Б

40.За двуглавия мишничен мускул е вярно твърдението:

- Отговори:** А. разполага се по задната повърхност на мишницата
Б. отнася се към мускулите на раменния пояс
В. сгъва лакътната става
Г. участва в движенията на пръстите
Д. участва в движенията на раменната става

Отг.: В

ПРОГРАМА ЗА ПОДГОТОВКА ЗА ТЕСТА ПО БИОЛОГИЯ

8. клас

1. Тъкани. Епителна и съединителна тъкан. Мускулна и нервна тъкан
2. Храносмилателна система. Храносмилане в устната кухина
3. Храносмилателна система. Храносмилане в стомаха и в червата
4. Дихателна система.
5. Дишане
6. Отделителна система. Отделяне
7. Сърдечносъдова система. Сърце и кръвоносни съдове
8. Сърдечносъдова система. Кръв
9. Сърдечносъдова система. Сърдечна дейност. Кръвообращение
10. Имунитет
11. Опорно-двигателна система. Устройство на костите и ставите. Череп
12. Опорно-двигателна система. Гръбначен стълб, гръден кош и крайници
13. Опорно-двигателна система. Мускули
14. Полова система. Мъжка полова система
15. Полова система. Женска полова система
16. Опазване на здравето и нерисково сексуално поведение
17. Нервна система. Гръбначен мозък
18. Нервна система. Главен мозък
19. Нервна система. Краен мозък
20. Нервна система. Вегетативна нервна система
21. Ендокринна система. Хипофиза, щитовидна жлеза, околощитовидни жлези и здравни познания за тях
22. Ендокринна система. Задстомашна жлеза, надбъбречни жлези, полови жлези и здравни познания за тях
23. Зрителна сетивна система.
24. Слухова сетивна система. Система за равновесие. Вкусова система. Обонятелна система. Обща сетивност
25. Кожа

9. клас

1. Белтъци
2. Ензими
3. Нуклеинови киселини.
4. Клетъчна мембрана. Мембранен транспорт
5. Едномембранни органели
6. Двумембранни и немембранни органели
7. Метаболизъм. Катаболитни процеси
10. Репликация(синтеза на ДНК)
11. Транскрипция(синтеза на РНК)
12. Транслация(синтеза на белтъци)
13. Хромозоми.
14. Делене на клетката. Митоза.
15. Мейоза.

10. клас

1. Монохбридно кръстосване.
2. Взаимодействие между алелите на един ген.
3. Дихибридно кръстосване.
4. Взаимодействие между алелите на различни гени. Комплементарно взаимодействие.
5. Епистатично и полимерно взаимодействие. Плейотропия.
6. Фенотипна изменчивост.
7. Генотипна изменчивост. Генни и структурни хромозомни мутации.
8. Бройни хромозомни мутации.
9. Генетика на пола при човека.
10. Генетични аномалии и болести при човека.
11. Гаметогенеза.
12. Гамети и оплождане.
13. Зародишно развитие.
14. Доказателства за биологичната еволюция. Палеонтологични, сравнителноанатомични, сравнителноембриологични и други доказателства за еволюцията.

ОСНОВНА ЛИТЕРАТУРА

(одобрени от МОН учебници и техни стереотипни издания):

Биология и здравно образование за 8 клас - Владимир Овчаров; Огнян Димитров; Камелия Йотовска; Мариана Христова; Таня Димитрова, „КЛЕТ БЪЛГАРИЯ” ООД, издание след 2017г.

Биология и здравно образование за 9 клас/втора част на учебника за 9. клас при обучение с интензивно изучаване на чужд език - Майя Маркова; Донка Николова; Ренета Петкова „Просвета – София” АД, издание след 2022г.

Биология и здравно образование за 10 клас

Ценка Часовникарлова; Даниела Симеоновска; Мира Славова; Ренета Петкова - „Просвета – София” АД, издание след 2022г.

ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

(одобрени от МОН учебници и техни стереотипни издания):

Биология и здравно образование за 8 клас

Василий Ишев; Мима Николова; Маргарита Панайотова; Ирина Михова-Нанкова „Просвета АзБуки” ЕООД

Биология и здравно образование за 9 клас/втора част на учебника за 9. клас при обучение с интензивно изучаване на чужд език (Наташа Цанова; Снежана Томова СД „Педагог 6” – Делев, Луизова и с-ие

Биология и здравно образование за 10 клас

Мария Шишинова; Анели Неделчева; Ася Асенова; Ирина Враджалиева; Лиляна Банчева „КЛЕТ БЪЛГАРИЯ” ООД

ПОМОЩНА ЛИТЕРАТУРА:

Всички други одобрени от МОН учебници по биология и здравно образование за обучение в 8., 9. и 10. клас

НАЧИН НА ПОПЪЛВАНЕ НА ФИШ ЗА ТЕСТОВ ИЗПИТ

УКАЗАНИЯ ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА ФИША:

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ - СОФИЯ
ФИШ ЗА ТЕСТОВ ИЗПИТ

Трето място на А. К.: *Ваня Бела Лазарова* Възраст: *21* Пол: *Ж* Дата: _____

Прегледете Матрицата на гроба преди попълването на фиша!

1	Б	Г	Д	
2	А	Г	Д	
3	А	Г	Д	
4	А	Г	Д	
5	А	Г	Д	
6	А	Г	Д	
7	А	Г	Д	
8	А	Г	Д	
9	А	Г	Д	
10	А	Г	Д	
11	А	Г	Д	
12	А	Г	Д	
13	А	Г	Д	
14	А	Г	Д	
15	А	Г	Д	
16	А	Г	Д	
17	А	Г	Д	
18	А	Г	Д	
19	А	Г	Д	
20	А	Г	Д	

21	Б	Г	Д	
22	А	Г	Д	
23	А	Г	Д	
24	А	Г	Д	
25	А	Г	Д	
26	А	Г	Д	
27	А	Г	Д	
28	А	Г	Д	
29	А	Г	Д	
30	А	Г	Д	
31	А	Г	Д	
32	А	Г	Д	
33	А	Г	Д	
34	А	Г	Д	
35	А	Г	Д	
36	А	Г	Д	
37	А	Г	Д	
38	А	Г	Д	
39	А	Г	Д	
40	А	Г	Д	

1. На всеки въпрос верният отговор може да бъде само един.
2. Избраният отговор се отбелязва със заграждане на съответната буква с кръгче, в което се вписва знакът „+“, както е посочено в примера по-долу.
3. Кандидат-студентът се подписва в правоъгълника, непосредствено разположен вдясно от избраната буква, в графата „подпис“.

Пример: Верният отговор на въпрос 40 е „Г“.

Буквата „Г“ се огражда, в кръгчето се вписва знака „+“ и се поставя подпис в правоъгълника вдясно.

		подпис		подпис		подпис		подпис		подпис
40	А		Б		В	☒		Д		

4. При колебание относно верността на отговора, кандидат-студентът е длъжен да избере един от отговорите и да го означа, както е посочено в т. 3. Не се допуска във фиша да има празен ред, т.е. въпрос без отговор!
5. При заграждане на повече от една буква, липса на подпис, както и при повече от един подпис за един въпрос, съответният отговор се счита за грешен.
6. При изтриване, зачеркване и други поправки в съответния ред отговорът се счита за грешен.
7. При никакви обстоятелства фишът не може да се подменя.

Запознат съм с указанията:

подпис

XVII. ПРОЦЕДУРА ЗА КАНДИДАТ-СТУДЕНТИ, ЗАВЪРШИЛИ СРЕДНО ИЛИ ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ В ЧУЖБИНА

чл. 55 Дипломите за кандидатстване във Факултета по обществено здраве „Проф. д-р Цекомир Воденичаров, дмн“ се представят преведени на български език и легализирани, в съответствие с разпоредбите на международните договори на Р България с държавата, в която са издадени.

(1) За кандидатстване и придобиване на ОКС „бакалавър“ се изисква **диплома за завършено средно образование.**

При подаване на документите се представя ***оригинал на дипломата и легализирано копие от нея със заверен превод на български език.**

В съответствие с Наредбата за държавни изисквания за приемане на студенти във висшите училища на Р България - за всички граждани на ЕС и ЕИП заедно с дипломата за завършено средно образование се представя **и издадено от Регионално управление на образованието към МОН удостоверение за признато завършено средно образование с оценки, приравнени към оценките по чл.9, ал.1 от Наредба №11/01.09.2016г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците.**

С подробната процедура можете да се запознаете на следния линк:
<https://ruo-sofia-grad.com>

На електронната страница на РУО - София-град в рубриката „Административно обслужване“ или в „Признаване на документи“ се намират бланките на заявленията, които трябва да се попълнят при подаване на документите, както и банковата сметка, по която се превеждат определените такси.

Важно! Моля, имайте предвид, че срокът за изготвяне на документите по процедурните правила на РУО София-град е един месец!

(2) За кандидатстване и придобиване на ОКС „магистър“ се изисква **диплома за завършено висше образование на степен „бакалавър“ или „магистър“.**

При подаване на документи във Факултета по обществено здраве „Проф. д-р Цекомир Воденичаров, дмн“ се представя **оригинал и легализирано копие на дипломата за завършено висше образование със заверен превод на български език.**

В съответствие с Наредбата за държавни изисквания за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища и в съответствие с чл.21, ал.1, т.13 от Закона за висше образование, в Медицински университет-София е назначена Постоянно действаща комисия за процедурата по признаване на придобитата в чужбина степен на висше образование, която разглежда съответните документи и се произнася за всеки отделен случай.

XVIII. ГРАФИК И ПРИЕМНИ ИЗПИТИ ЗА СПЕЦИАЛНОСТИ С ОБУЧЕНИЕ НА АНГЛИЙСКИ ЕЗИК

Чл. 56 (1) Във Факултета по обществено здраве „Проф. д-р Цекомир Воденичаров, дмн“ се осъществява прием на студенти с обучение на английски език за специалности: **„Медицинска сестра“** и **„Кинезитерапия“** на ОКС „бакалавър“ и **„Управление на клинични изпитвания“** на ОКС „магистър“

(2) Дати за подаване на документи, изпити, класиране и записване:

- **Подаване на документи онлайн:** от 27.07.2026 г. до 11.09.2026 г. (вкл.)
- **Кандидатстудентски изпити:** на 17.09.2026 г. и 18.09.2026 г.
- **Резултати:** на 22.09.2026 г.
- **Класиране:** на 23.09.2026 г.
- **Записване на приети студенти:** от 24.09.2026 г. до 09.10.2026 г. (вкл.).

Чл. 57 ПРИЕМНИ ИЗПИТИ

Кандидатстудентските изпити за специалностите с обучение на английски език ще бъдат проведени в онлайн среда.

- За специалност **„Медицинска сестра“**: **тест и устно събеседване** на тема: **„Здравна информираност и мотивация за избор на професията медицинска сестра“**.

Всеки кандидат-студент ще получи материали за подготовка, след успешната си регистрация. *(За успешна регистрация се счита всяка регистрация, която завършва с получаване на съобщение за одобрение и входящ номер за явяване на изпит).*

- За специалност **„Кинезитерапия“**: **тест по биология** от училищния курс на обучение. На кандидатите ще бъде предоставен конспект за подготовка.

- За специалност **„Управление на клинични изпитвания“**: **устен изпит - събеседване** на тема: **„Глобализация, многообразие и бъдеще на клиничните изпитвания“**. Ще бъде предоставен тематичен план и списък с литература.

Чл. 58 БАЛООБРАЗУВАНЕ

Балообразуването за прием по специалностите с обучение на английски език се формира от удвоената оценка от приемния изпит. **Максимален бал 12.**